

За дослідженням Центру громадської експертизи на запит Центру міжнародного приватного підприємництва в межах проекту «Впевнений бізнес – заможна громада» актуальними викликами та ключовими проблемами розвитку МСП визнано: корупцію в різних формах і проявах; надмірне регулювання підприємницької діяльності; відсутність доступу МСП до фінансових ресурсів. При цьому найгострішою з означених вище проблем розвитку МСП вважають існування корупційної практики при взаємодії підприємців із публічними органами влади різних рівнів, нерівноправність цих відносин, також серйозними перепонами для бізнесу є наявність надмірного податкового тиску.

За даними Індексу глобальної конкурентоспроможності корупція є найбільш суттєвою проблемою для розвитку бізнесу в Україні. Ця проблема тісно корелює з проблемами обмеженості та непрозорості доступу до державних та комунальних ресурсів та неефективністю механізмів захисту прав та законних інтересів.

У дослідженні BE Berlin Economics GmbH «На шляху до сучасної державної політики у сфері малого та середнього бізнесу в Україні», виконаному за підтримки Фонду Фрідріха Науманна за Свободу, визначені такі основні перешкоди для розвитку МСП як макроекономічна нестабільність з обмеженим доступом до фінансування та несприятливе регуляторне середовище, зокрема високий адміністративний тиск.

Окрім вказаних проблем можна виокремити також псевдозайнятість робітників на підприємствах та велику частку тіньової робочої сили, а відповідно і продукції, яку вона виготовляє, або послуг, які надаються.

Таким чином, євроінтеграція має як позитивний вплив, так і негативні наслідки для вітчизняного бізнесу. Негативними є економіко-політичні проблеми у державі, ліквідація яких поки ще не має певних часових меж, а позитивним моментом є неодмінне подолання технологічної відсталості, залучення іноземних інвестицій і новітніх технологій, створення нових робочих місць, підвищення конкурентоспроможності вітчизняного товаровиробника, вихід на ринки ЄС.

РОЗВИТОК ФОНДОВОГО РИНКУ В КРАЇНАХ З ПЕРЕХІДНОЮ ЕКОНОМІКОЮ

Конджі Сом Захарій Ернест

Науковий керівник: Савченко Т.В.

Харківський національний автомобільно-дорожній університет

Функцією фондового ринку є забезпечення перетікання капіталу від компаній, що знаходяться в кризовому становищі, до ефективно працюючих фірм, які мають перспективи зростання обсягів продажу та прибутків. Це відбувається в результаті того, що зростання вартості акцій окремої компанії знижує для неї ціну отримання капіталу і навпаки.

Теоретичне припущення, що лежить в основі концепції ефективного фондового ринку, передбачає, що очікування суб'єктами ринку перспективи розвитку акціонерних компаній відображається в ціні їх акцій, таким чином забезпечуючи перерозподіл капіталу між ними. Якщо ціни зростають чи зменшуються одночасно, фондовий ринок втрачає здатність виконувати функції трансформації інформації в користування та розподілу капіталу між фірмами. Така ситуація не відповідає теорії фондового ринку. Однак саме ця проблема з'явилася з перехідною економікою. Однією з причин цього є ступінь корумпованості уряду.

Саме в тих країнах, де поширене це явище, котирування демонструють більш стійку тенденцію до співнаправленого руху.

Окремі спеціалісти вважають, що це пов'язано, у першу чергу, з перешкодою політичної корупції природному руху достовірної інформації до суб'єктів фондового ринку. А це робить котирування більш уразливими для спекулянтів, які є протилежністю «раціональних» інвесторів, котрі купують цінні папери, спираючись на точні дані про діяльність компаній та очікуваний розмір дивідендів.

Відомо, що в розвинутих країнах добре відпрацьована законодавча система захисту інтересів приватних інвесторів, що стимулює трансформацію інформації про окремі компанії у вартість їх акцій, і це приводить до того, що ціни на акції змінюються незалежно.

У країнах з перехідною економікою, до яких належить і Україна, ситуація дещо інша. Проблема недостатнього ступеня законодавчого захисту приватних інвесторів може служити ще одним поясненням взаємопов'язаного руху котирувань на фондовому ринку.

Таким чином, створення фондових ринків у країнах з перехідною економікою зовсім не гарантує більш ефективного розподілу капіталу між фірмами. Багаторічний світовий досвід накопичив багато прикладів ефективного стимулювання формування національних фондових ринків.

Серед конкретних інструментів виділяються: стимулююча система оподаткування корпоративних цінних паперів; використання облігацій під конкретні інвестиційні проекти; дотримання певних пропорцій між обігом державних і корпоративних цінних паперів.

У цій статті ми звертаємо увагу перш за все на систему оподаткування. Як свідчить зарубіжна практика, великого значення для поступального розвитку ринку корпоративних цінних паперів набуває стимулююча система оподаткування.

Так, наприклад, у Швеції з доходу, що оподатковується, вираховуються дивіденди і відсотки за певними ощадними інвестиційними програмами. Зниження оподаткування доходів акціонерів застосовують у Франції, Великобританії, Канаді, Японії, Італії та інших країнах. Податкові пільги інвесторам, що здійснюють вкладення коштів у цінні папери комерційних організацій, мають втілення у:

- вирахуванні прибутку дрібних інвесторів від зростання курсової вартості з оподаткованого доходу (Бельгія);

- наданні податкового кредиту в обсязі придбання цінних паперів (Іспанія) або в частині отриманих дивідендів (Італія, Канада, Франція, Фінляндія);
 - виключенні з об'єктів оподаткування інвестицій у венчурні компанії (Великобританія);
 - запровадженні значущого неоподаткованого мінімуму при оподаткуванні дивідендів (Японія, Люксембург) і прибутку від зростання курсової вартості цінних паперів (Німеччина, Канада, Франція);
 - введенні «акцій, що надають податкові переваги», призначених для випуску в пріоритетних для держави цілях (Бельгія);
 - звільненні від податку на прибуток від зростання курсової вартості при інвестиціях в акції строком більше трьох років (Данія) або понад рік (Люксембург);
 - вирахуванні з дивідендів відсотків за кредит, що береться для придбання акцій (Японія);
 - вирахуванні з оподаткованого доходу частини дивідендів, отриманих від вітчизняних компаній (Люксембург, Нова Зеландія);
 - повному скасуванні податку на прибуток від зростання курсової вартості (Нідерланди).
- Таким чином, Україні слід запозичити світовий досвід в оподаткуванні, що приведе до поліпшення ситуації на фондовому ринку, привабить інвестиційні потоки в країну.

Література:

1. Безчасний Д. Тенденції на світовому ринку капіталів та їх вплив на інвестиційну діяльність України / Безчасний Д., Онишко С. // Економіка України, 2001. – № 4. – С. 4.
2. Опарін В. Концептуальні основи фінансової стратегії економічного зростання в Україні / Опарін В., Федосов В. // Економіка України. – 2002. – № 2. – С. 10.

АНАЛІЗ ТУРИЗМУ В СВІТІ: СУЧАСНИЙ СТАН ТА ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ

Лопатін С.В., Андріанова А.А.

Науковий керівник: Нікітіна А.В., к.е.н.

Харківський національний автомобільно-дорожній університет

Характерною рисою кінця ХХ століття став бурхливий розвиток туризму – найбільш демократичної й інтернаціональної сфери суспільної діяльності. Потужний імпульс до цього було дано на Першій всесвітній конференції «Туризм як впливова сила збереження миру» (1988 р., м. Ванкувер), де вперше пролунав заклик до поширення і пропаганди туризму як гаранта миру і безпеки, який впливає на громадян різних країн, їх економіку, культурну спадщину, традиції, релігію тощо.